

Konflikt
pogoda

Z-ca Przewodniczącej
Rady Dyscypliny Nauk Medycznych

prof. dr hab. Tomasz Grzybowski

Poznań, 24.08.2025

dr hab. n. med. Tomasz Piontek
Pracownia Medycyny Sport Rehasport i Kliniki
Chirurgii Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej
Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu im. K.
Marcinkowskiego

Recenzja rozprawy doktorskiej Jakub Erdmann

"Zastosowanie zmodyfikowanej techniki tenodezy bocznej zewnątrzstawowej w rekonstrukcji więzadła krzyżowego przedniego: analiza wskazań, ocena funkcjonalna i ultrasonograficzna"

Rozprawa doktorska dr. Jakuba Erdmanna stanowi wartościowe i spójne opracowanie naukowe dotyczące współczesnych problemów leczenia niestabilności stawu kolanowego po urazie więzadła krzyżowego przedniego (ACL). Autor w swojej pracy badawczej skoncentrował się na ocenie skuteczności zmodyfikowanej, mini inwazyjnej techniki tenodezy bocznej zewnątrzstawowej (LET), wykonywanej jednocześnie z rekonstrukcją ACL, a także na analizie wskazań do tej procedury oraz jej ocenie funkcjonalnej i ultrasonograficznej.

Podstawy pracy i jej konstrukcja

Rozprawa została przygotowana w formie opartej na **trzech publikacjach** – dwóch oryginalnych i jednej przeglądowej:

1. **Praca oryginalna** dotycząca wyników klinicznych i funkcjonalnych pacjentów po jednoczasowej rekonstrukcji ACL i LET z użyciem kotwicy typu *self-punching all-suture*.
2. **Praca oryginalna – badanie ultrasonograficzne**, w którym oceniono pasmo biodrowo-piszczelowe wykorzystane do LET oraz dokonano próby powiązania cech sonograficznych z wynikami funkcjonalnymi pacjentów.
3. **Praca przeglądowa (systematic review)**, w której autor wraz ze współpracownikami usystematyzował dostępne w literaturze wskazania do wykonywania LET podczas rekonstrukcji ACL.

Takie zestawienie pozwoliło Autorowi przedstawić problem badawczy w sposób całościowy – od badań własnych, poprzez innowacyjne zastosowanie ultrasonografii w ocenie wyników leczenia, aż po syntetyczne omówienie i analizę piśmiennictwa międzynarodowego.

Ocena merytoryczna i metodyczna

Część kliniczna rozprawy została przeprowadzona w grupie 32 pacjentów, w tym zarówno w przypadkach pierwotnych, jak i rewizyjnych rekonstrukcji ACL. Zastosowana zmodyfikowana technika LET z użyciem nowoczesnej kotwicy typu *all-suture* zasługuje na uwagę jako metoda bezpieczna, minimalizująca powikłania i pozwalająca na mniejszą inwazyjność. Ocena wyników w oparciu o testy kliniczne (Lachman, pivot shift, McMurray, szuflada przednia i tylna) oraz wystandaryzowane kwestionariusze (KOOS, IKDC, Lysholm, WOMAC) jest prawidłowa i zgodna z najwyższymi standardami badań klinicznych.

Włączenie badań ultrasonograficznych do oceny pobranego i zastosowanego fragmentu pasma biodrowo-piszczelowego jest niewątpliwie innowacyjnym elementem tej rozprawy. Takie podejście ma duży potencjał praktyczny – umożliwia bowiem nieinwazyjną ocenę stanu przeszczepu i jego otoczenia, co może znaleźć zastosowanie w monitorowaniu pacjentów po operacji.

Z kolei systematyczny przegląd piśmiennictwa (zgodny z wytycznymi PRISMA) pozwolił na

zebranie i krytyczną analizę 29 prac, obejmujących ponad 4000 pacjentów. Dzięki temu rozprawa nie ogranicza się do doświadczeń jednego ośrodka, lecz wpisuje się w szerszy kontekst światowych badań nad wskazaniami i rolą LET w rekonstrukcji ACL.

Mocne strony pracy

- Aktualny, klinicznie istotny i szeroko dyskutowany temat.
- Spójne połączenie badań własnych z analizą literatury światowej.
- Zastosowanie szerokiego spektrum metod oceny – klinicznych, kwestionariuszowych i obrazowych (USG).
- Oparcie pracy na trzech publikacjach, w tym dwóch oryginalnych i jednej przeglądowej, co nadaje rozprawie charakter całościowy i wszechstronny.
- Wnioski praktyczne, które mogą być bezpośrednio wdrożone do codziennej praktyki ortopedycznej.

Uwagi krytyczne i ograniczenia

Pewnym ograniczeniem jest stosunkowo niewielka liczebność badanej grupy oraz jej dominujący męski skład, co zmniejsza możliwość pełnej generalizacji wyników. Autor uczciwie wskazał te ograniczenia w pracy. Ponadto dalsze badania na większych populacjach, z dłuższą obserwacją i większym udziałem kobiet, mogłyby dodatkowo wzmocnić wnioski.

Podsumowanie

Rozprawa dr. Jakuba Erdmanna jest pracą nowatorską, rzetelną i wartościową zarówno naukowo, jak i praktycznie. Autor wykazał się dużą samodzielnością badawczą, umiejętnością krytycznej analizy literatury oraz innowacyjnym podejściem do oceny procedur operacyjnych. W mojej ocenie praca w pełni spełnia wymagania stawiane rozprawom doktorskim w dziedzinie nauk medycznych.

Zdecydowanie rekomenduję przyjęcie pracy i dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Biorąc pod uwagę powyższą ocenę Kandydata przedstawiam Radzie Dyscypliny Nauki Medyczne Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wniosek o nadanie lekarzowi Jakubowi Erdmann tytułu naukowego doktora.

dr hab. n. med. Tomasz Piontek